

DABRONY, NAGYALÁSONY, SOMLÓVECSE ÉS VID

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

SWOT ANALÍZIS

A megalapozó vizsgálatok alapján készültek el a települések erősségeire, gyengeségeire, lehetőségeire és a fejlődést akadályozó veszélyekre vonatkozó SWOT - analízisek. Jelen analízisek összegző előkészítése fontos része a koncepció kialakításához vezető útnak.

Településhálózat, térségi kapcsolatok

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ A négy település viszonylagos közelsége a megyeszékhelyhez (Veszprém), illetve a járásközpontoz (Devecser) ➤ A központi szerepkörrel bíró szomszédos járásszékhelyek (Pápa, Ajka, Sümeg, Celldömölk) elérhetősége, viszonylag jó közúti megközelíthetősége ➤ A települések egymáshoz való szomszédos elhelyezkedése ➤ Kedvező kapcsolat a 8-as és a 834-es sz. főúttal ➤ A települések közös önkormányzati hivatal tagjai (Tüskevári Közös Önkormányzati Hivatal), valamint többcélú kistérségi társulás tagjai (Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás) ➤ Nagyalásony nagyobb térségi szerepvállalása ➤ A települések a LEADER program résztvevői (Somló-Marcalmente-Bakonyalja LEADER Akciócsoport)	➤ Aprófalvas térség ➤ Izolált tér- és tájszerkezeti pozíció ➤ A településeknek nincs közvetlen főúthálózati kapcsolata ➤ Dabrony, Somlóvecse és Vid településnek nincs keleti-nyugati irányú kiépített kapcsolata ➤ Vasúti kapcsolatok hiánya, a települések nem rendelkeznek vasúti megállóhellyel ➤ Dabrony, Somlóvecse és Vid települések nem töltenek be meghatározó szerepet a térségben ➤ Nincs hagyománya a települések térségi szintű együttműködésének
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ A „szigetszerűség” oldása, több szomszédos és környező településsel való közvetlen úthálózati összeköttetése a településeknek ➤ Az összekötő utak fejlesztése mellett a kül- és belterületi úthálózat további fejlesztése, illetve új szakaszok kiépítése ➤ Dabrony, Somlóvecse és Vid település központi szerepkörének kialakítása a térségben	➤ Nem megfelelően átgondolt és a környező településekkel nem összehangolt fejlesztések történnek ➤ Pillanatnyi gazdasági és egyéni érdekek érvényesülnek a közösségi helyett ➤ A térség települései konkurencsá válhatnak egymással ➤ Nem valósul meg a térség települései közötti együttműködés ➤ A térségben Dabrony, Somlóvecse és Vid nem tud megfelelő szerepet vállalni

➤ Szerepvállalás a térségi szintű kezdeményezésekben ➤ A térség többi településével való összefogás, valamint a járási-, és megyehatáron átnyúló kapcsolatok erősítése ➤ A közös önkormányzati hivatal intézményi együttműködésének további bővítése ➤ A többcélú kistérségi társuláson belüli nagyobb aktivitás ➤ A LEADER programon belüli térségi szintű projektekhez helyi fejlesztések létrehozása	➤ Pályázati lehetőségek kihasználatlanul maradnak ➤ A térségi szintű fejlesztések elmaradnak ➤ Településhálózati helyzetéből adódóan Dabrony, Nagyalásony, Somlóvecse és Vid a környező nagyobb és fejlettebb településekre lesz utalva ➤ A LEADER programon belüli együttműködés ellehetetlenül
---	---

Társadalom

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ Évszázadokra visszanyúló, kitüntetett szereppel bíró történelmi múlt mind a négy település esetén ➤ A mindennapi élet szerves részét képező néphagyományok, népművészet és mezőgazdasági kultúra, paraszti életforma ➤ Az aktív hagyományőrző tevékenység meglehetősen jelentős szereppel bír a helyi közösségek életében ➤ A helyi népi kultúra továbbörökítését végző szervezetek, egyesületek száma igen magas ➤ Az intenzív társadalmi és kulturális élet meghatározó színterei a legkülönbözőbb rendezvények és intézmények (kulturális, gasztronómiai, vallási, sport stb.) ➤ Erős és érzékelhető települési identitástudat, nagy a közösségek összetartó ereje ➤ Dabrony és Vid községben a fiatalabb korosztályok aránya nagyobb az idősebb korosztályokénál ➤ Nagyalásonyon számottevően bővült a lakásállomány 2000 és 2017 között ➤ Nagyalásony, Somlóvecse és Vid községek területén nem találhatóak térbeli-, társadalmi elkülönülést reprezentáló területek ➤ A társadalmi csoportok közötti átjárhatóság biztosítva van ➤ Mind a négy település a 2018-2023 közötti időszakra külön-külön Helyi	➤ Népszámszámot tekintve egyik település sem haladja meg a járási átlagot ➤ Dabronyt, Nagyalásonyt, Somlóvecset és Videt az elmúlt évtizedektől kezdődően folyamatos népességszám csökkenés jellemzi ➤ Magyarország legtöbb településén, így hasonlóképpen Nagyalásony és Somlóvecse társadalmára is jellemző az elöregedés ➤ Tapasztalható negatív népességtöbblet, a népességfogyás mind a négy települést egyaránt érinti ➤ A települések népességmegtartó képessége gyenge ➤ Az elmúlt időszakban Dabronyon, Somlóvecsén és Viden jelentősen csökkent a lakások száma ➤ A településeken viszonylag magas a nem használt, lakatlan lakások aránya és a lakásállomány átlagéletkora is ➤ Dabrony községben szegregációval veszélyeztetett terület található a belterület északi részén, mely társadalmi konfliktust is generál

Esélyegyenlőségi Programot (HEP) alkotott	
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ Az összefogás erősítése, a helyi közösségekben az aktív, fiatal résztvevők számának növelése ➤ Közösségépítő rendezvények visszatérően való szervezése ➤ A térségi identitástudatot és a lokálpatriotizmust erősítő programok ➤ Kulturális, szórakozási és sportlehetőségek folytatódó meghonosítása a településeken ➤ A település népességmegtartó erejének növelése, a népességfogyás megállítása, a fiatalok helyben tartása program folytatásával, további célzott intézkedésekkel ➤ A lakásállomány további megújulásának elősegítése, ösztönzése ➤ A településekre alkotott Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak véghezvitele ➤ Dabronyban a szegregációval veszélyeztetett terület hosszabb távú szegregátummá alakulásának elkerülése ➤ A településeken és kiváltképp a Dabronyban kialakult társadalmi konfliktusok enyhítése, megszüntetése	➤ Az idő múltával, az aktív hagyományörzés elmaradásával, az új generációk érdeklődésének hiányában a népi szokások, hagyományok elhalványulhatnak, eltűnhetnek ➤ Az eddigi népesedési folyamatokat figyelembe véve a népességszám további csökkenése várható ➤ A községek társadalmának előregedése tovább folytatódhat ➤ A fiatalok elvándorlásával a jövőben sem várható a lakásállomány jelentősebb bővülése, nem épülnek nagyobb számban új lakások a településeken ➤ A lakásfelújítások, korszerűsítések elmaradása a lakásállomány jelentős állagbeli romlásához vezet, mely az életkörülményeket és az életminőséget is negatívan érinti ➤ Dabrony településen bekövetkezhet a szegregációval veszélyeztetett terület szlömösödése, valós szegregátummá alakulása ➤ A települési lakosság különböző társadalmi rétegei nem közelednek egymáshoz, a feszültség kiélesedik

Humán infrastruktúra

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ Az utóbbi időszakban jelentős fejlesztések zajlottak a községek humán közszolgáltatásait érintően (nagyalásnyi rendelőintézmény teljes felújítása) ➤ Az alapellátást biztosító közintézmények többsége Nagyalásny településen helyezkedik el, így a nem helyben rendelkezésre álló humán közszolgáltatások minimális utazási idővel vehetők igénybe ➤ A négy település számára az egészségügyi közszolgáltatások a térségi szerepkörrel rendelkező Nagyalásnyon érhetők el (gyermekorvos, fogorvos, védőnői	➤ A községek méretéből, népességszámából adódóan a humán infrastruktúra intézményei helyben egyáltalán nem, vagy csak igen korlátozott számban és kapacitással állnak rendelkezésre ➤ A magasabb szintű és minőségű közszolgáltatások igénybevétele esetén a községek lakóinak másik településekre kell utazniuk pl. Devecserre, Ajkára, Pápára ➤ A négy település egyikén sem működik önálló bölcsődei intézmény ➤ A dabronyi és a nagyalásnyi óvodák alacsony kihasználtsággal működnek (60, illetve 84%)

ellátás, csecsemő-kisgyermek tanácsadás, várandós és nővédelmi tanácsadás) ➤ Dabrony településen felnőtt háziorvosi rendelő működik ➤ A Tüskevári Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szociális kirendeltséget működtet Nagyalásonyon, ezen felül falugondnoki szolgálatot tart fent Nagyalásonyon és Dabronyban ➤ Dabrony és Nagyalásony községekben biztosítottak az alapfokú nevelési intézmények (Dabronyi Napköziotthonos Óvoda, Nagyalásonyi Napköziotthonos Óvoda) ➤ A települések gyermekei számára Nagyalásonyon áll rendelkezésre egy alapfokú iskola (Kinizsi Pál Általános Iskola) ➤ A négy település mindegyikén működik legalább egy közművelődési intézmény	➤ A körzeti iskolaként funkcionáló Kinizsi Pál Általános Iskola jelenleg 60%-os kihasználtsággal működik ➤ A négy településről számos gyermek jár jóval nagyobb távolságra is másik településekre óvodába és iskolába (Pápára, Ajkára, Veszprémbe)
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ Az alapellátást biztosító új egészségügyi intézmények létrehozása Somlóvecsén és Viden (felnőtt háziorvosi rendelő) ➤ Az egészségügyi közszolgáltatások általános színvonalának növelése ➤ A nagyalásonyi egészségügyi intézményi fejlesztések folytatása, a meglévő intézmények bővítése ➤ Önálló bölcsőde kialakításával csökkenne azon szülők ingázási kényszere, akiknek jelenleg távolabbi településre kell vinniük a gyermeküket ➤ A dabronyi és a nagyalásonyi óvodai férőhely kihasználtságának növelése ➤ A körzeti iskola szerepét betöltő Kinizsi Pál Általános Iskola kapacitásának nagyobb fokú kiaknázása ➤ A településeken található közművelődési intézményeket érintő fejlesztések folytatásával, korszerűbb körülményeket teremtve biztosítható a helyi lakosok kulturális igényeinek kielégítése	➤ Az egészségügyi közszolgáltatások korlátjai visszavethetik a helyi lakosok életminőségét ➤ A humán infrastruktúra fejlesztések elmaradásai ronthatják a településeken élők elégettségét ➤ A tapasztalható hiányosságok csökkenthetik a települések népességmegtartó erejét, erősíthetik a községek elhagyására irányuló késztetéseket ➤ Az alapfokú nevelési és oktatási színvonal csökkenésével az óvodai és iskolai férőhelykihasználtság tovább redukálódik

Gazdaság

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ Kedvező idegenforgalmi adottságok (változatos domborzati viszonyok ➤ , épített környezet, aktív hagyományőrzés) ➤ A négy település a legtöbb munkahellyel Nagyalásony bír ➤ Minden községben a helyi foglalkoztatottak vannak többen ➤ Somlóvecsén a szolgáltató jellegű ágazatokban az országos átlagnál is több vállalkozás működik ➤ Az idegenforgalmi lehetőségek kihasználását tekintve Nagyalásony tűnik ki (rendezvényturizmus, gasztroturizmus, Ludas Kisvendéglő és Fogadó) ➤ Az önkormányzatok gazdálkodását az utóbbi időszakban folyamatos költségvetési többlet, növekvő iparűzési adóbevétel és pénzügyi egyensúly jellemezték	➤ A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők relatív kedvezőtlen helyzete (elérhetőség, a munkaerő képzettsége, az idegenforgalmi ágazat jelentősége) ➤ A négy település közül Viden messze a legmagasabb a munkanélküliek aránya ➤ Az ingázók jelenlegi aránya meglehetősen magas, kiváltképp Viden ➤ A működő vállalkozások számát tekintve a települések a járási átlag alatt helyezkednek el ➤ A települések lakosságának munkaerőképzettsége még mindig kedvezőtlenebb az országos mértéknél (nagyobb arányú az alacsonyabb végzettséggel rendelkezők aránya és kisebb a magasabb fokú végzettséggel rendelkezők aránya) ➤ A községek turisztikai vonzerője alapvetően alacsony ➤ Az önkormányzatok csak EU-s támogatással létrejövő fejlesztési elképzeléseket tudott megvalósítani
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ Térségi gazdasági együttműködések ösztönzése, a meglévők erősítése és új együttműködések kialakítása ➤ Helyi munkahelylehetőségek bővítése és a helyi foglalkoztatási helyzet javítása (közmunaprogram, turizmusfejlesztés, szálláshelyek és vendéglátó ipari egységek létrehozása, turizmusmarketing) ➤ Az idegenforgalmi potenciál kiaknázása, az ökoturizmus és a falusi turizmus fejlesztése (pl. természeti környezet, hagyományok, a környék településeinek épített értékei) ➤ A települések versenyképességének további javítása, különösen a képzettségi helyzet javítása, a helyi vállalkozások támogatása, a gazdasági szervezetek letelepedésének ösztönzése (pl. infrastrukturális fejlesztések, adókedvezmény)	➤ A képzettségi helyzet javulásának elmaradásával a községek lakói még inkább versenyhátrányba kerülnek a munkaerőpiacon ➤ A kedvező idegenforgalmi adottságok kihasználásának elmaradásával a települések gazdasági versenyképességének esélyei romlanak ➤ A gyenge együttműködési hajlandóság megnehezíti a települések gazdasági potenciálját, nem javul a gazdasági környezet ➤ A vállalkozások számának csökkenésével tovább csökken a településeken a helyi munkahelyek és foglalkoztatottak száma ezzel párhuzamosan pedig tovább növekszik az ingázás mértéke ➤ Az önkormányzatok gazdaságfejlesztési elképzeléseik megvalósítása a saját anyagi források szűkössége miatt, szinte kizárólag külső forrásoktól függ

➤ Az önkormányzatok költségvetési többletének további növekedésével a pályázatokon túl is megvalósulhatnak fejlesztések a településen (pl. járdaépítés, útfelújítás, árokfelújítás)	
---	--

Táj- és természetvédelem, tájhasználat

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ A települések változatos táji-, természeti adottságokkal rendelkeznek ➤ Kiemelkedő tájképi megjelenés, a Somló közelsége ➤ Kisvízfolyások átfutása a települések területén (Hajagos- és Gányás-patak) ➤ Nagy arányú, összefüggő, jó minőségű, művelt mezőgazdasági területek mind a négy településen ➤ A dabronyi és nagyalásnyi szántóterületek többségükben az átlagosnál jobb minőségűek ➤ Az állattartás miatt magas a rétek és legelők aránya ➤ Dabrony erdősültségének aránya magasabb az országos átlagnál (kiterjedt, összefüggő erdőterületek) ➤ Művelésből kivett területek alacsony aránya ➤ Somlóvecsén a Gányás-patakhoz közeli gyepek az Országos Ökológiai Hálózat pufferterületei, melyek kis részben Nagyalásny területét is érintik ➤ A dabronyi erdőterületek az Ökológiai Hálózat mag- és pufferterület részei ➤ Nagyalásnyban, Somlóvecsén és Viden a Hajagos-patak és partisávja helyi természetvédelmi terület ➤ Dabrony településén Ex lege védett területek találhatók (kunhalmok) ➤ Dabrony, Nagyalásny és Somlóvecse község területén tájképvédelmi szempontból jelentős területek találhatók ➤ Minden település területén találhatók táji értékek, egyedi tájértékek	➤ A gazdag természeti, táji értékek bemutatásának hiánya ➤ Nagyalásnyon, Somlóvecsén és Viden az erdőterületek kiterjedésének alacsony volta ➤ Összefüggő, szélereziónak kitett mezőgazdasági területeken mezővédő fásítások hiánya ➤ Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett területek nem találhatók a településeken ➤ Országos jelentőségű természetvédelmi területek a települések egyikén sincsenek ➤ Értékes Natura 2000-es területek nem találhatók a négy településen ➤ A hosszú ideig működő és a térség területhasználatát meghatározó TSZ mezőgazdasági tevékenységének megszűnése
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ Értékes természeti környezet védelme, megőrzése az utókornak, környezeti nevelésben betöltött szerep erősítése	➤ A település tájképi egységének, harmóniájának megbomlása ➤ Kihasztnátlanok maradnak a táji adottságok

➤ Táji- és természeti értékek bemutatásának fejlesztése, természetvédelmi érdekeket szem előtt tartó ökoturisztikai szerepének erősítése, a fejlesztési elképzelések kidolgozása és megvalósítása ➤ Védett természeti értékekkel harmóniában a turizmus (természetjáró, kerékpáros, lovas) fejlesztése, potenciál kihasználása ➤ Vizes élőhelyek turisztikai szerepének erősítése és fenntartása ➤ Ökológiai gazdálkodás és a környezettudatos mezőgazdaság ösztönzése, fejlesztése ➤ Hagyományos mezőgazdasági tájhasználati formák fenntartása és támogatása, harmonikus tájgazdálkodás kialakítása ➤ Hagyományokon alapuló, megszűnt TSZ fennmaradt infrastruktúráját kihasználó mezőgazdasági tevékenység, állattartás újjáélesztése ➤ Természetvédelem támogatása a településrendezés eszközeivel ➤ Természetközeli erdőterületek megtartása és védelme ➤ További helyi természetvédelmi, tájképvédelmi területek kijelölése ➤ Erdőterületek, mezővédő tájfásítások megőrzése, erdősávok, fasorok telepítése ➤ Térségi arculat kialakítása	➤ Tájképben megjelenhetnek kedvezőtlen látványelemek ➤ Megszűnt TSZ fennmaradt területei kihasználatlanok maradnak, tovább romló épületállománnyal, mezőgazdasági tevékenység hiányában teljesen elpusztulnak ➤ Elavult, környezetszennyező mezőgazdasági technológiák alkalmazása ➤ A mezőgazdasági területek intenzív hasznosításával, a mezőgazdasághoz kapcsolódó egyéb gazdasági tevékenység megjelenésével a környezeti terhelés növekedése ➤ Mezőgazdasági tevékenység során fokozott vegyszerhasználat ➤ Összefüggő, erdősávokkal nem tagolt mezőgazdasági táblák esetében erózió negatív hatása, helytelen gazdálkodás okozta termőréteg csökkenése ➤ A települési szinten a természeti és ökológiai szempontból értékes területek védelmének tudatosítása elmarad ➤ Védett területeken megjelenő inváziós növényfajok, helyenként tájidegen társulások ➤ Természeti értékek degradálódása
---	---

Zöldfelületek

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ A településen keresztülfolyó Hajagos-, és Gányás-patak, valamint hozzájuk csatlakozó kiterjedt zöldfelületek ➤ Dabronyon és Nagyalásonyon a településrendezési eszközökben kijelölésre kerültek már meglévő zöldterületek ➤ Nagyalásony területén többfunkciós közpark található (Ludas-tó és közvetlen környezet) ➤ A lakosságszámhoz mérten megfelelő mennyiségű közhasználati zöldfelületi ellátottság ➤ Jó állapotú, gondozott közterületi zöldfelületek	➤ Somlóvecsén és Viden nincs a településrendezési eszközökben meglévőként rögzített zöldterület ➤ Viszonylag nagy számú a településrendezési eszközökben nem zöldterületként jelölt, de a valóságban közparki funkcióval rendelkező zöldfelület ➤ Kihasználatlan zöldterületi potenciál, a tervezett kijelölt zöldterületek nagyrészt nem valósultak meg ➤ A településeket átszövő, koncepcionális zöldfelületi rendszer hiánya

➤ Rendezett intézménykerti zöldfelületek ➤ A településeken a lakóházak kertjei, udvarai rendezettek, ápoltak	➤ A sportpályák nem megfelelően karbantartottak, illetve nem berendezettek ➤ A falvak közlekedési útjai mentén hiányos, vegyes összetételű és eltérő korú fákból álló telepítések jellemzők
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ A kijelölt zöldterületek kiépítése a természeti értékek figyelembevételével ➤ Közhasználatú zöldfelületek változatos funkcióval való megtöltése ➤ Szabadtéri közösségi terek kialakítása ➤ Egységes arculat alapján történő zöldfelület-fejlesztés ➤ Egységes fásítási program megvalósítása ➤ A kiváló táji adottságokra alapozóan a rekreációs lehetőségek bővítése ➤ A Hajagos-, és Gányás-patak szakaszának komplex vízrendezése, kapcsolódó zöldfelületek fejlesztése	➤ Zöldterületi potenciálok kihasználásakor a természetközeli élőhelyek sérülése ➤ Potenciális zöldfelületek fejlesztésnek elmaradása, (kijelölt zöldterületek), degradációja, használati értékük csökkenése ➤ Zöldfelületek fejlesztése alárendelt szerepet kap a közmű és közlekedési fejlesztéshez képest

Környezeti állapot

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ Jelentős környezetszennyező ipar nem működik a településeken ➤ A gazdasági területek zöme elszórtan, a külterületeken helyezkednek el ➤ A térségben uralkodó északi szélirány miatt a telephelyek nem okoznak a lakosság számára zavaró bűzhatást ➤ Somlóvecsén és Viden a belterületet jelentős erdőterületek szegélyezik ➤ A településeken található víztestek kémiai minősítése jó ➤ A vizsgált települések előnyös tulajdonsága, hogy a nagyobb forgalmú utak elkerülik őket ➤ A belterületeket átszövő kisebb utakon az átmenő forgalom okozta zajterhelés elhanyagolható mértékű ➤ Jelentősebb ipari zajterhelést okozó üzem nem található a településeken és a térségben ➤ Bányászati tevékenység a négy települést nem érinti, így ebből adódó konfliktus nem keletkezik ➤ Közműhálózat csaknem teljes körű kiépítettsége a belterületeken	➤ Dabrony és Nagyalásony esetében találkozhatunk kisebb kiterjedésű lakóterületbe ágyazódott telephelyekkel ➤ A négy községben többnyire nagytáblás szántóföldi művelés jellemző, melyek talajvédelmi szempontból kedvezőtlenek ➤ A települések közvetlenül az őket összekötő kis forgalmú utak szennyeződésének vannak kitéve ➤ Az út menti zóldsávok a vizsgált településeken hiányosak ➤ Belterületi csapadékvíz elvezetését biztosító nyílt árokrendszer nem rendezett teljes mértékben ➤ Dabrony, Nagyalásony és Somlóvecse területén létesített, mára lezárt települési kommunális hulladéklerakók többsége rendezetlen, rekultivációjuk nem valósult meg

➤ A településeken a kommunális hulladékok gyűjtése megoldott	
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ Környezetkímélő ökológiai alapú gazdálkodás terjedése, az ehhez kapcsolódó környezetvédelmi szempontok kiemelt figyelme ➤ A mezőgazdasági és érzékeny természeti területek közelében a szennyeződések káros hatásainak megelőzése ➤ Mezővédő erdősávok és az utak menti vegetációk megőrzése és fejlesztése ➤ A települések zöldfelületi intenzitásának, arányának és biológiai aktivitásának növelésével a helyi mikroklíma javítása ➤ Csapadékvíz elvezetés rendezése, a nyílt árkok felújítása ➤ Megújuló energiaforrások egyre nagyobb mértékű hasznosítása ➤ Gazdasági területek, telephelyek tájbaillesztésével kedvezőbb táji környezet létrehozása ➤ A dabronyi és a somlóvecsei kommunális hulladéklerakók rendezése, hasznosítása	➤ Átgondolatlan és szakszerűtlen beavatkozásokkal a települések és a környező térségek vízháztartásának megváltozása, a vizes élőhelyek károsodása ➤ A földművelés során alkalmazott kémiai anyagok potenciális veszélyforrást jelenthetnek a talajra és a talajvízre ➤ A közlekedésből adódó szennyeződések a talaj és a levegő minőségét is veszélyeztethetik ➤ A településeken jelentős a mezőgazdasági művelés miatt nagyobb arányú mezőgazdasági haszonjárművek közlekedéséből származó terhelése ➤ A növényzettel időszakosan fedett szántóföldekről, illetve burkolatlan utakról származó por diffúz légszennyezést okozhat ➤ Az illegális hulladéklerakók a talajszennyezés szempontjából problémát okozhatnak a településeken ➤ Kommunális hulladéklerakók rendezésének, szigetelésének elmaradása ➤ A dabronyi és somlóvecsei lerakónak hulladékokból származó káros anyagok bemosódási veszélye magas, és a felszín alatti vízkészleteket veszélyeztet ➤ Zavaró látványt nyújtó gazdasági területek tájbaillesztésének elmaradása

Értékvédelem

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ A községeken a parasztházak mellett számos emlékmű, illetve építmény növeli az épített értékek tárházát ➤ Az utcára tekintő lakóházak homlokzatain népi építészeti elemek tűnnek ki (díszített osztópárkányok, gondosan kialakított füstlyukak, évszám megjelölések, díszes kéményzáródások stb.)	➤ A településeken általános problémaként lehet tekinteni az épületek fokozatosan romló állapotát ➤ Jellemző a tulajdonosi ismeretek hiánya az értékmegőrzéssel kapcsolatos feladatok, illetve lehetőségek vonatkozásában

➤ Egyes épületek mellvéddel kialakított oldaltornácukkal is őrzik a népi építészet jegyeit ➤ Mind a négy településen karakteres faluközpont, jellegzetes útelágazások, utcaképek vehetőek észre ➤ Dabronyon, Nagyalásnyon és Viden egy-egy műemlék található, amelyekhez műemléki környezet is tartozik (dabronyi Evangélikus templom, nagyalásnyon egykori fogadó, vidi Szentháromság templom) ➤ Nagyalásnyon, Somlóvecse és Vid település közigazgatási területén nyilvántartott régészeti lelőhelyek találhatóak ➤ Dabronyban a parasztházak oromzatán a timpanonos díszítés igen gyakori ➤ Nagyalásnyon helyi értékvédelem alatt álló területek és helyi egyedi védelem alatt álló ingatlanok, építmények találhatóak ➤ Somlóvecsén a település örökségének meghatározó részét képezik a népi építészeti emlékek ➤ Somlóvecsén az Evangélikus Leánygyülekezet, a Szent János apostol és a Református Egyházközség temploma helyi egyedi védelem alatt áll	➤ Területi védelemre alkalmas nagyobb összefüggő terület lehatárolása nem történt meg ➤ Értékvédelmi támogatási rendszer hiánya
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ A Településképi arculati kézikönyv és a Településképi rendelet garanciát biztosít az értékek tudatos védelmére ➤ A néhol még egységes paraszti porták igen nagy építészeti értékkel bírnak, állagmegóvásuk ajánlott ➤ A népi hagyományokat őrző épületek megóvása ajánlott ➤ Az önkormányzati tájékoztatás, illetve szakértők, szakiparosok tanácsai segíthetik az érték-tudatos tulajdonosi szemlélet kialakítását és az értékek szakszerű fenntartását ➤ Egy, a védett épületek felújításához kapcsolódó megfelelő szabályozási, támogatási rendszer kialakítása ösztönözheti a tulajdonosok érték-tudatos szemléletének kialakítását ➤ Értékes épületek közösségi célú hasznosítása, önkormányzati elővásárlási jog biztosítása	➤ Az értékes épületek karbantartásának, felújításának elmaradása bontásokhoz, spontán összeomlásokhoz, megállíthatatlan állagromláshoz vezet ➤ Az épületek rossz fizikai állapotba kerülésével a községek fontos turistavonzó elemei sérülhetnek vagy szűnhetnek meg ➤ Tulajdonosi ismeretek, illetve támogatás hiányában nem garantálható a védett értékek megőrzése

Közlekedési infrastruktúra

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ A belterületi úthálózat mind a négy településen nagyjából kiépített ➤ A településeken veszélyes útszakasz, jelentős baleseti gócpont nem található ➤ A településeket helyközi tömegközlekedési autóbuszjáratok érintik ➤ OTrT-ben kijelölt országos kerékpárútvonal tervezett nyomvonala Nagyalásony és Vid településeket érinti ➤ A Gerecse-Marcál-Rába és Somló környéki térség gyalogos és kerékpáros turisztikai hálózatot jelölt ki a térségben, mely a települések közül Nagyalásonyt és Dabronyt érintik ➤ A „Somló-Marcalmunte-Bakonyalja kétkeréken” elnevezésű kerékpáros turisztikai hálózatfejlesztés útvonala a települések közül Somlóvecse, Vid és Nagyalásony településeket fogja érinteni ➤ A településeken közterületi parkolási probléma nincs	➤ Az országos közlekedésfejlesztési tervek kismértékben érintik a térséget és a településeket ➤ A térségben hatályos OTrT gyorsforgalmi út és vasútfejlesztést nem tartalmaz ➤ A településeket közvetlenül országos főúthálózati elem nem érinti ➤ Egyik település sem rendelkezik közvetlen vasúti megállóval ➤ A településeken önálló kerékpárforgalmi létesítmények nem találhatók ➤ A belterületi szakaszok kisforgalmú lakóutcáiban csak részben kerültek kiépítésre járdák ➤ Igen rossz minőségű települési úthálózat és összekötő utak a települések irányába ➤ Községi közlekedés hiányosságai (nem megfelelő autóbuszjárat sűrűség, hosszú menetidő, átszállási kényszerek)
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ Az összekötő utak fejlesztése a településekkel összefogva ➤ Hiányzó gyalogutak és járdák kiépítése ➤ A tervezett kerékpáros infrastruktúrákba való bekapcsolódás, kerékpáros útvonalak kiépítése és hálózattá fejlesztése, a szomszédos településekkel összefogva ➤ Sűrűbb buszjáratok indítása a térségi közlekedési kapcsolatok javítása érdekében	➤ A település belterületén található utak, valamint az összekötő utak felújításának elmaradásával ezen útszakaszokon folyamatosan nő a balesetveszély ➤ A települési járdák kiépítésének fejlesztése elmarad, a gyalogos megközelíthetőség romlik ➤ A tömegközlekedési kapcsolatok hiányának következtében növekszik az autóhasználat, a települések megközelíthetősége továbbra is nehézkes ➤ A kerékpáros infrastrukturális fejlesztések elmaradásával tovább csökken a települések és a térség turisztikai potenciálja ➤ A nem megfelelő közlekedési kapcsolatok mennyisége és minősége gátat képez, továbbá elvándorlást, kiiregedő lakosságot okozhat

Közmű infrastruktúra

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
➤ Dabrony és Nagyalásny belterületének döntő hányadán a teljes közműellátás lehetősége biztosított ➤ Az ivóvíz hálózat minden községben település szintű kiépítettségű ➤ A közcsontra hálózat Dabronyban és Nagyalásnyban kiépített ➤ A települések energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz rendelkezésre áll ➤ A településeken belül a helyi ellátást szolgáló vezetékes és vezeték nélküli távközlési hálózat üzemel	➤ Somlóvecse és Vid belterületén csak a részleges közműellátás lehetősége biztosított ➤ Somlóvecse és Vid községekben kiépített közcsontra hálózat, szennyvízkezelő műtárgy nincs ➤ Dabrony és Nagyalásny településen a közcsontra hálózatra nem csatlakozó ingatlanok aránya a teljes lakásállomány 15-20%-a ➤ Dabrony és Nagyalásny település több utcájában semmilyen csapadékvíz elvezetési vagy szikkasztási mód nem épület meg ➤ A településeken távhőellátás nem üzemel ➤ A lakásállomány nagy részében ma is a környezetet erősebben terhelő hagyományos, nem vezetékes energiahordozót hasznosítják ➤ A villamosenergia és vezetékes elektronikus hírközlési elosztóhálózatok korlátozzák a fasorok telepítésének lehetőségét ➤ A jelenleg kiépített közvilágítás csak az előírt közlekedésbiztonságot szolgálja ➤ A községekben a minőségi műsorvétel segítő kábel TV hálózat nem kiépített
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
➤ A szennyvízcsatornázás kiépítésével a teljes közműellátás lehetőségének a rendelkezésre állása Somlóvecsén és Viden ➤ A kiépített csatornahálózatra való teljes körű rákötések ösztönzése Dabronyon és Nagyalásnyon ➤ Vízrendezési problémák feltárása a települések területén ➤ A felszíni vízrendezés érdekében a nyílt árkok megtisztítása és karbantartása, új árkok kiépítése ➤ Vízviisszatartást szolgáló záportározók létesítésének lehetősége ➤ A megújuló energiahordozók hasznosításának ösztönzése, különös tekintettel a napenergiára (napkollektorok, naperőmű-panelek)	➤ A közcsontra és a rákötések hiányában az ingatlanoknál keletkező szennyvizek elszikkasztásával szennyeződik a községek talaja, felszín és felszín alatti vizei ➤ Csapadékvíz elvezetési rendszer korrekt kialakítása nélkül, tározókapacitás, vízviisszatartás kialakítása nélkül a klímaváltozás okozta szélsőséges csapadékesemények kezelhetetlenné válhatnak, nagyobb záporok után fennáll a vízállásos területek kialakulásának veszélye ➤ A hagyományos energiahordozók hasznosításának környezetszennyező hatása, fokozódó környezeti terhelés ➤ A közvilágítási fejlesztések elmaradása tovább rontja a közbiztonságot,

➤ Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások ➤ A föld felett üzemelő villamosenergia és vezetékes elektronikus hírközlési elosztóhálózatok föld alá történő telepítése ➤ A közvilágítás általános minőségi és mennyiségi javítása	vagyonvédelmet, közérzetet és a közlekedési biztonságot
--	--

JÖVŐKÉP

A jövőkép tömör megfogalmazása:

DABRONY, NAGYALÁSONY, SOMLÓVECSE ÉS VID TÁJI-, ÉS ÉPÍTETT ÉRTÉKEIT ŐRZŐ, A HELYI GAZDASÁGOT TÁMOGATÓ, EGYÜTTMŰKÖDŐEN FEJLŐDŐ KÖZÖSSÉG

CÉLOK

Fő fejlesztési irányok:

1. Az ellátások, szolgáltatások rendszerének biztosítása, fejlesztése
2. Történeti és kulturális hagyományok ápolása, továbbörökítése
3. A helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés
4. Térségi alapokra helyezett turizmusfejlesztés, a táji és épített környezet tiszteletben tartásával
5. A jellegzetes táji-, természeti adottságok és a harmonikus településkarakter megőrzése
6. A hagyományos tájhasználati formák fenntartása és a mai viszonyokhoz való igazítása, a természetkímélő gazdálkodás módszereinek ösztönzése, fejlesztése
7. A mezőgazdaság és az állattartás szerepének megőrzése és megerősítése
8. Ökotudatos szemlélet, egészséges, élhető és fenntartható települési környezet kialakítása, környezetbarát technológiák elterjesztése
9. A műszaki infrastruktúra fejlesztése

A fő fejlesztési irányokhoz kapcsolódó javaslatok, programok:

- A térség többi településével való összefogás, valamint a járási-, és megyehatáron átnyúló kapcsolatok erősítése
- A helyi közösségekben az aktív, fiatal résztvevők számának növelése
- A térségi identitástudatot és a lokálpatriotizmust erősítő programok, közösségépítő rendezvények szervezése
- Az alapellátást biztosító új egészségügyi intézmények létrehozása Somlóvecsén és Viden (felnőtt háziorvosi rendelő)
- A dabronyi és a nagyalásonyi óvodai férőhely és a Kinizsi Pál Általános Iskola kapacitás kihasználtságának növelése
- A térségi gazdasági együttműködések ösztönzése, a meglévők erősítése és új együttműködések kialakítása
- Helyi munkahely lehetőségek bővítése, helyi foglalkoztatási helyzet javítása, az idegenforgalmi potenciál kiaknázása (közmunka-program, ökoturizmus, falusi turizmus, szálláshelyek és vendéglátó ipari egységek létrehozása, turizmusmarketing stb.)
- A mezőgazdaság és állattartás szerepének megőrzése, támogatása
- A természetkímélő gazdálkodás támogatása, az öko- és biogazdálkodás módszereinek ösztönzése, fejlesztése,

- A Hajagos-, és Gyányás-patak települési szakaszainak komplex vízrendezése, kapcsolódó zöldfelületek fejlesztése
- Csapadékvíz elvezetés rendezése, a nyílt árkok felújítása
- A dabronyi és a somlóvecsei kommunális lerakó mielőbbi rendezése és alsó szigetelése
- Egy, a népi hagyományokat őrző védett és védendő épületek felújításához kapcsolódó megfelelő szabályozási, támogatási rendszer kialakítása
- A „szigetszerűség” oldása, több szomszédos és környező településsel való közvetlen úthálózati összeköttetés fejlesztése
- A tervezett kerékpáros infrastruktúrákba való bekapcsolódás, kerékpáros útvonalak kiépítése és hálózattá fejlesztése, a szomszédos településekkel összefogva
- Sűrűbb buszjáratok indítása a térségi közlekedési kapcsolatok javítása érdekében
- A kiépített csatornahálózatra való teljes körű rákötések ösztönzése Dabronyon és Nagyalásonyon, valamint az egyedi szennyvízelvezetés megoldása Somlóvecsén és Viden